

Lichtenvoorde, 21 juni 2021

Geachte fractieleden,

Hartelijk dank dat wij onze zienswijze hier mogen toelichten. Ik sta hier namens de bewoners van een wijk uit Lichtenvoorde die uitkijkt op de windmolens in het Aaltsense Goor. In november hebben wij zienswijzen ingediend op het Ontwerp Uitnodigingskader Zon en Wind.

Op 25 mei jongstleden heeft het college ingestemd met de Inspraaknota Uitnodigingskader Zon en Wind. Wij zijn blij dat het zoekgebied voor windmolens verkleind wordt en dat er geen uitbreiding komt van het aantal windmolens. Echter de mogelijkheid om de huidige windmolens te vervangen voor windturbines met een ashoogte van 180 meter, is overeind gebleven en daar zijn wij tegen.

Met het oog op de komende gemeenteraadsverkiezingen vragen wij ons af:

- is de uitbreiding van het aantal windmolens definitief van tafel of kan dat dit bij een komende collegevorming opnieuw op tafel komen?
- welke politieke partij wil dit op voorhand al uitsluiten?

Ook vragen wij ons af of de initiatiefnemers bewust een groter plan ingediend hebben en dat ze nu hebben wat ze eigenlijk wilden? Ons gevoel is namelijk dat Aalten met dit plan een goede sier wil maken in de Achterhoek en dat wij als Lichtenvoordenaren – als goede buur – de overlast hebben.

Laten wij voorop stellen dat wij niet tegen duurzame energie zijn. Wij zijn wel tegen de komst van 180 meter hoge windturbines in onze 'voortuin'.

Allereerst vragen wij ons af of deze plannen überhaupt nodig zijn. Energie-expert Martien Visser (lector energietransitie aan de Hanzehogeschool Groningen) stelt in het Financieel Dagblad van 19 maart¹ dat de Regionale Energie Plannen helemaal niet nodig zijn. Hij heeft het klimaatbeleid doorgerekend en met alle plannen die er nu liggen kom je al op 33TWH van de beoogde 35 TWH.

De Achterhoek wil 1,35 TWH op wekken. Volgens het RES kan dit met 40 windturbines en 500 ha zon of 60 windturbines en 250ha zon. Dat moeten we toch niet willen? Wat voor gevolgen heeft dat voor het woongenot in de Achterhoek? Voor onze natuur? Voor de ondernemers in de toeristische sector? Met alle respect, maar die windturbines hebben niet de zelfde aantrekkingskracht als de Eiffeltoren in Parijs. Ook al schelen ze in hoogte niet zo veel.

In een artikel in de Stentor van 9 januari² jongstleden stelt Rijksadviseur Strootman dat iedere regio op zijn eigen postzegel plannen maakt om energieneutraal te worden, met als gevolg een lappendeken aan windmolens en zonneparken over het land. Hij pleit ervoor om windparken zoveel mogelijk op zee neer te zetten en te concentreren in bepaalde gebieden op land waar het meer waait en ze beter passen in het landschap. Geen zonneparken op landbouwgrond, maar zonnepanelen op industriële daken en braakliggende terreinen. Een standpunt waar wij het volledig mee eens zijn.

De Energietafel Winterswijk schreef vorige week in een brandbrief aan de gemeenteraad van Winterswijk om in actie te komen tegen de plannen van de RES. Zij stellen dat doelen niet worden gehaald en draagvlak niet wordt gecreëerd. Gelderlander, 17 juni 2021³.

Ook de gemeente Oost Gelre heeft op 9 juni jongstleden besloten om windturbines met een ashoogte van meer dan 80 meter niet toe te staan.

Onze belangrijkste bezwaren tegen het plaatsen van hogere windturbines zijn kort samengevat:

1. Het gaat om industriële toepassingen in een natuurgebied op de grens met de Gemeente Oost Gelre. Niet alleen onze wijk kan ze zien staan vanuit zijn/haar woning. Ze torenen straks overal hoog bovenuit en zijn ook in de wijken richting Lievelede en Vragender en zelfs ver buiten de gemeentegrenzen te zien;
2. Wij ervaren als wijk nu al geluidsoverlast van de huidige windmolens, laat staan als ze straks nog 100 meter hoger worden. De wind staat in 95% van de gevallen richting zuidwest dus dat betekent dat de wijken Het Veen, Het Brook en het Flierbeek (fase 1 en 2) daar last van hebben. De gemeente Oost Gelre is voornemens om ook Flierbeek fase 3 te ontwikkelen, een wijk die nog dichter aan het Aaltense Goor grenst.

3. Er is onvoldoende duidelijkheid over de gezondheidseffecten van windmolens in de nabijheid van woningen. Op de website van Groen inZicht⁴ stelt Professor van den Berg van de Rijksuniversiteit dat geluidsoverlast de grootste boosdoener is van de gezondheidsproblemen van omwonenden van windturbines. Ook de WHO (World Health Organization) en het RIVM waarschuwen hiervoor.
4. Het woon en leefklimaat van onze wijk wordt aanzienlijk verminderd: uitzicht, geluid, slagschaduw. We hebben er nu al last van, laat staan als ze nog hoger worden.
5. Ook maken wij ons zorgen over waardedaling van onze woningen als gevolg van het plaatsen van de hoge windturbines.

In het uitnodigingskader heeft de gemeente Aalten aangegeven dat inwoners uit de buurgemeenten betrokken zouden worden, maar vervolgens moesten wij de plannen in de krant lezen. Het is niet echt slijk om plannen te maken waarvan de buurgemeente last heeft en ons er dan vervolgens niet bij te betrekken.

Tot slot willen wij u nog wijzen op de uitspraak van de rechtbank van Den Haag (Telegraaf van 28 mei jongstleden⁵) in de klimaatzaak tegen Shell waar milieugroeperingen in het gelijk gesteld zijn op basis van het recht van burgers op een 'ongestoord leven'. Wij vinden dat de komst van dergelijke hoge windturbines een inbreuk is op ONS recht op een ongestoord leven.

Laten we in de Achterhoek zoeken naar andere mogelijkheden om duurzame energie op te wekken. Meer zonnepanelen op bedrijfsgebouwen, maar ook particulieren stimuleren zonnepanelen aan te schaffen. Daarnaast energieverbruik verminderen door (oude) woningen en bedrijven te verduurzamen en duurzame woningen te bouwen. Een beter milieu begint bij jezelf is een oude kreet, maar nog steeds van toepassing. En alle kleine beetjes maken ook samen een groot geheel.

De links naar de bronnen uit ons pleidooi staan onderaan onze bijdrage, wij raden u aan deze nog eens na te lezen voordat u uw standpunt inneemt.

Hartelijk dank voor uw aandacht.

Namens de buurtbewoners van Rietgors, Goudvinkstraat, Groenling, Derde Broekdijk, Roerdomp, Patrijsstraat.

Bronnen:

1

https://fd.nl/HFD_20210319_0_010_013

2

<https://www.destentor.nl/regio/experts-vrezen-overal-windmolens-ons-land-gaat-in-de-uitverkoop~a8590fbc/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

3

<https://www.gelderlander.nl/achterhoek/brandbrief-voor-winterswijkse-raadsleden-nu-is-er-nog-net-de-kans-om-tot-slimmere-besluiten-te-komen~a0bcd98/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

4

<https://www.groen-inzicht.nl/onderzoek/impact-van-windturbines-op-gezondheid-internationaal-steeds-meer-waarschuwingen/>

5 Telegraaf 28 mei 2021

Uitspraak over Shell verbaast omwonenden windturbines: 'Meten met twee maten'

Door EDWIN TIMMER

28 mei 2021 in BINNENLAND

MEEDEN - De rechtbank in Den Haag baseert haar vonnis in de klimaatzaak tegen oliegi-gant Shell deels op het recht van burgers op een 'ongestoord gezinsleven'. Een te hoge CO2-uitstoot zou dit mensenrecht in de toekomst wellicht verstoren. Milieuactivisten juichen. Maar langs menig windpark wekt de uitspraak ook verbazing. „En wij dan? Geldt dat ongestoorde gezinsleven niet voor ons?”

Bij windturbines gaat het om een lokaal probleem, zegt hoogleraar Chris Backes.

© ANP/HH

Even een paar dagen ertussenuit. Even niet in de herrie van het windpark dat het Groningse dorp Meeden met 35 windturbines heeft omsingeld. Dat hebben sommige dorpingen nodig als de verstoorde nachtrust te veel wordt.

Advertentie

[Klik hier!](#)

„Anders houden ze het niet vol”, vertelt Johan Mulder van de Dorpsraad Meeden. „Het geluid stopt niet. Dus zorgen mensen dat ze een paar nachten elders bijslapen. Dan kunnen ze er meestal weer even tegen.”

BEKIJK OOK:

Bewoners hoorndol gedraaid door windturbines

Vluchten

Vluchten van je woonplek wegens te grote overlast. Hoe (on)gestoord is dat? Toen Mulder het klimaatvonnis hoorde van de Haagse rechtbank, en de redenering van de rechter, was zijn gedachte: 'Als dit met Shell kan, waarom dan niet hier? Bij ons

is toch ook sprake van verstoord gezinsleven?’ „Ik zou het zelfs een onrechtmatige daad willen noemen.” Maar in procedures tegen de vergunningen voor windpark N33 vingen bewoners bot tot aan de Raad van State.

BEKIJK OOK:

Analyse: 'Rechters als olifant door porseleinkast met Shell-uitspraak'

Rechter Larisa Alwin veroordeelde Shell deze week tot een wereldwijde verlaging van de CO₂-uitstoot met 45 procent in 2030 ten opzichte van 2019. Shell heeft volgens het vonnis de plicht zorgvuldig te handelen. En burgers in Nederland hebben recht op leven en recht op een ongestoord gezinsleven, aldus Alwin. Als de ergste klimaatprophetieën uitkomen, leidt dat volgens haar tot 'gezondheidsrisico's, ziekte en sterfgevallen'. En mogelijke overstromingen. Daarom moet Shell nu ingrijpen.

BEKIJK OOK:

Vonnis Shell legt groene bom onder vestigingsklimaat

De keren dat advocaat Peter de Lange uit Barendrecht net zo'n welwillend oor vond bij rechters is beperkt. Hij strijdt namens bewonersorganisaties tegen hinder en overlast door windturbines en gebruikt daarbij ook het argument van risico's voor de gezondheid door laagfrequent geluid, stress en slaapverstoring. „Maar de keren dat de Raad van State omwonenden gelijk gaf, is op één hand te tellen.” En dan lukte dat op basis van gebreken in de besluitvorming, niet vanwege mensenrechten.

"Geldt dat ongestoorde gezinsleven niet voor ons?"

De Lange: „De premisse van het klimaatvonnis tegen Shell is dat we de afspraken uit het Akkoord van Parijs moeten halen. En daarvoor is een transitieslag nodig, die ook Shell zal moeten maken. Maar terwijl de rechter wel stelt dat een slechter klimaat mogelijk een ongestoord gezinsleven bedreigt, weigert de jurisprudentie te erkennen dat windturbines ziek maken. Terwijl de onderzoeken zich opstapelen en artsen zich roeren. Er klopt dus geen draad van die wijze van redeneren door de Raad van State. Daarom probeer ik er gaten in te schieten, door medici en wetenschappers bij onze zittingen uit te nodigen.”

Nieuw terrein

Chris Backes, hoogleraar omgevingsrecht van de Universiteit Utrecht, heeft meer begrip voor de rechterlijke aanpak. „De uitspraak in deze klimaatzaak en die van Urgenda zijn juridisch nieuw terrein. Als je de redenering van zorgvuldigheid ook toepast op andere terreinen, zou je van de overheid ook kunnen eisen dat mensen nog maximaal 80 kilometer per uur mogen rijden. De rechter grijpt in, omdat ze meent dat het klimaatprobleem via de politiek niet voldoende en tijdig oplosbaar is.”

Zelf acht de hoogleraar het klimaatgevaar 'waanzinnig groot'. „Er geldt voor iedereen in Nederland een verbod om de ander schade toe te brengen. Bovendien is

mogelijk schadelijk is voor anderen. Bij windturbines is dat niet het geval. Daar gaat het om een lokaal probleem. En als het goed is, is de overlast in de vergunningsaanvraag meegenomen”, stelt Backes.

‘Wassen neus’

Dat laatste weerspreekt De Lange. Er wordt juist niet onderzocht hoe turbines een vestigingsplek beïnvloeden. „Vergunningen voor windparken worden verstrekt op basis van vaste geluidsnormen met maximale jaargemiddelden. Maar die normen zelf zijn nooit getoetst op hun milieu-effect. Daarmee is de verplichte milieubescherming een wasse neus.” Onze aanpak voldoet niet aan de Europese eis, zoals die volgt uit een uitspraak van het Europese Hof, om voor elk project de specifieke milieu- en gezondheidseffecten te meten.

„Rechters meten met twee maten”, klaagt Kees Pieters, woordvoerder van het NederWind-netwerk, dat 82 bewonersorganisaties rond windparken omvat. „Hoe is het nou mogelijk dat de rechtbank wel een bedrijf veroordeelt op basis van imaginaire klimaatschade die mogelijk in de toekomst zal plaatsvinden? Maar tegelijkertijd zijn de rechters doof voor de ellende waarmee burgers langs windparken nu kampen. Ik vind dat ernstig.”

Kansen

Toch is er een manier om de veroordeling van Shell als opsteker te zien. Ook Fenna Swart van Comité Schone Lucht vecht voor een ‘ongestoord gezinsleven’. Maar dan tegen luchtvervuiling door ’s lands grootste biomassacentrales die Vattenfall wil bouwen bij Diemen. Samen met Johan Vollenbroek en Natuurmonumenten spande ze een rechtszaak aan tegen de vergunningen voor de centrale. Op 7 juni volgt daarin een uitspraak.

Swart: „Laten we blij zijn dat de rechter eindelijk de kant van gezondheid kiest. Het is hoopvol dat een machtige multinational tot de orde wordt geroepen. Wij willen dat dit ook bij Vattenfall gebeurt. Ik begrijp de frustraties van omwonenden nabij windparken. Maar er zijn meer wegen die naar Rome leiden. Deze uitspraak biedt juist kansen.”